

POROČILO KOMISIJE ZA KAKOVOST ZA ŠOLSKO LETO 2017/2018

V šolskem letu 2017/18 je šolska komisija za kakovost v sestavi Alenka Nagode (predsednica), Ivan Trstenjak, Tanja Trček Pelko, Mojca Hafner, predstavnika dveh dijakov ter predstavnik staršev in predstavnik delodajalcev izpeljala samoevalvacijo kazalnikov kakovosti na področju izvajanja praktičnega usposabljanja z delom pri delodajalcih.

Na podlagi anonimnih anketnih vprašalnikov dijakov smo želeli preveriti kakovost praktičnega izobraževanja pri delodajalcih. Anketirali smo dijake 2. in 3. letnikov, ki so se junija 2018 udeležili praktičnega usposabljanja pri delodajalcu. Od 120 dijakov 2. in 3. letnikov sta spletno anketo izpolnila 102 dijaka. Anketiranje dijakov je potekalo ob oddaji dokumentacije takoj po zaključenem PUD-u. Dijaki so v anketi odgovorili na 17 vprašanj, povezanih z organizacijo in izvedbo prakse. Prva tri vprašanja so bila namenjena pridobivanju informacij o vrsti podjetij, kjer so opravljali PUD, o nalogah in delih, ki so jih opravljali, ter pripravi na opravljanje PUD-a. Prakso je največ dijakov opravljalo v malem ali srednjem podjetju z do 250 zaposlenimi, nekoliko manj pa v javnih zavodih in v velikih podjetjih z nad 250 zaposlenimi. Najmanj dijakov je prakso opravljalo pri samostojnih podjetnikih. Največ dijakov je v času praktičnega usposabljanja pri delodajalcih opravljalo administrativna, sledijo računovodska dela. Dijaki niso imeli možnosti opravljati del, povezanih z marketingom, prodajo ali nabavo. 17 % dijakov je opravljalo fizična dela. Tretjina dijakov si je mesto za opravljanje PUD-a uredila sama, četrtini dijakov je PUD uredila šola, v največ primerih pa so za to poskrbeli starši. Dijaki so bili z organizacijo, vsebino in cilji PUD-a seznanjeni s strani šolske organizatorke, pri pouku strokovnih modulov in razredniku.

V drugem sklopu vprašanj smo dijake spraševali po počutju med zaposlenimi v podjetju in po strahovih, ki so jih imeli pred začetkom opravljanja PUD-a. Skoraj vsi dijaki so povedali, da so se med zaposlenimi počutili sprejete. Strahovi, ki so jih imeli pred začetkom PUD-a, so bili povezani z odnosi na delovnem mestu in sprejetostjo s strani sodelavcev ter z zmožnostjo opravljanja del in nalog, ki jim bodo v okviru opravljanja PUD-a dodeljene (prezahtevna dela, neznanje, morebitne napake pri delu, razumevanje navodil nadrejenih). Četrtnina dijakov ni imela pred odhodom na PUD nikakršnih strahov.

Tretji sklop anketnih vprašanj je bil namenjen ugotavljanju, katera znanja, ki jih dijaki pridobijo v šoli, uporabljajo med opravljanjem PUD-a in katera znanja bi še potrebovali. Dve tretjini dijakov je med opravljanjem PUD-a uporabljalo veliko svojega znanja, pridobljenega v šoli, ostali pa malo. Presenetljivo velik odstotek, za lažje razumevanje bi bilo potrebno vedeti, kje so dijaki opravljali PUD. Po pričakovanjih so dijaki najbolj potrebovali znanja strokovnih modulov in poslovnega komuniciranja ter IK tehnologije in tuje jezike.

Polovica anketiranih dijakov je na vprašanje, katera znanja bi morali še pridobiti pred odhodom na PUD, izrazila mnenje, da ne potrebuje nobenih dodatnih znanj, saj jim pridobljena znanja zadostujejo. Ostali dijaki so izpostavili pomankanje znanj na področju

IKT, računovodstva, knjiženja, dela z dokumentacijo, ki se uporablja v podjetjih, in znanje bančništva. Posamezni dijaki so menili, da bi potrebovali več komunikacijskih veščin za delo s strankami. Dijaki, ki so bili na praksi v tujini, so čutili primanjkljaj znanja tujega jezika, posebej španščine. Predvidevamo, da so pomankanje znanja izrazili predvsem dijaki 2. letnikov, ki so tovrstnih vsebin imeli manj kot dijaki 3. letnikov. Nekatere vsebine pa se izvajajo šele v 4. letniku.

Zadnji sklop anketnih vprašanj je bil namenjen zadovoljstvu dijakov z delodajalcem, mentorjem na delovnem mestu in šolskim mentorjem. Dijaki so odgovarjali, da so bili korektno seznanjeni z urnikom dela, delodajalec jih je ustrezno seznanil s pričakovanji, ki jih ima do njih. Dijakom je bilo v 80 % zagotovljeno ustrezno zahtevno in raznoliko delo iz poklica.

Dobili so jasne in razumljive informacije in navodila za delo. Polovica dijakov je imela možnost uresničevati svoje ideje. 70 % dijakov so kdaj zaupali tudi zahtevnejšo in odgovorno nalogo. Dijaki niso bili prepuščeni sami sebi, njihovo delo so ves čas spremljali in nadzirali.

Delodajalci so bili do dijakov pozitivno naravnani, jim svetovali in jih spodbujali.

Anketirani dijaki so PUD opravljali po urniku in v vnaprej dogovorjenem delovnem času. Izstopa odgovor 43 % dijakov, ki so opravili bistveno več ur, kot je bilo načrtovano po programu. Zadovoljstvo z mentorjem PUD v delovni organizaciji so izrazili skoraj vsi dijaki.

Dijaki v 99 % organizacijo PUD-a s strani šole ocenjujejo kot zelo dobro oz. dobro. Opravljanje PUD prva dva tedna v juniju kar v 86 % ocenjujejo kot zelo primeren oz. primeren. Tudi pri vprašanju, kako ocenjujete obveščeno o poteku in izvedbi PUD s strani šole, je več kot 90 % anketirancev navedlo odgovor zadovoljen oz. zelo zadovoljen. Precejšnji del dijakov je izrazil zadovoljstvo s celotnim potekom PUD-a in z znanjem, ki so ga pridobili.

V drugem deli samoevalvacije smo želeli pridobiti mnenje mentorjev PUD-a v delovni organizaciji, v katero so bili napoteni dijaki. Anketo o kakovosti PUD je izpolnilo 94 mentorjev iz podjetij. Dijakovo delo so ocenjevali s pomočjo 9 vprašanj. Možne ocene so bile: zelo uspešno, uspešno in manj uspešno.

Iz analiziranih anketnih vprašanj je šolska komisija za kakovost prišla do naslednjih ključnih ugotovitev:

Pri dijakih so delodajalci zaznali veliko mero samoiniciativnosti in pozitiven odnos do dela ter dejstvo, da zelo dobro sprejemajo delovne zadolžitve, hkrati pa delo, ki ga prejmejo, opravijo zelo kakovostno.

Delodajalci menijo, da imajo dijaki zelo dober odnos do strank, sodelavcev in nadrejenih in so hkrati tudi izredno sodelovalni. Poleg dobrega odnosa do ljudi imajo dijaki tudi odličen odnos do delovnega okolja, samega dela in delovnih sredstev, hkrati pa imajo radi urejeno delovno mesto.

Po mnenju delodajalcev imajo dijaki zelo velik interes za pridobivanje novih znanj – konkretnih (praktičnih) znanj.

Zgolj na področju upoštevanja določil o varstvu pri delu in izdelavi sprotnih (rednih) poročil o opravljanju PUD so delodajalci dijake ocenili malenkost slabše, kar kaže na področje, ki ga verjetno dijaki jemljejo kot nekaj obveznega, vendar za njih brez uporabne vrednosti.

SKLEP

Ugotavljamo, da je izvajanje PUD na naši šoli uspešno, saj so z njim v veliki meri zadovoljni tako dijaki kot mentorji. Mogoče bi izpostavili podatek, da je precej dijakov delalo več ur, kot jih je s programom določenih. Nimamo pa podatka, ali so mentorji od njih to pričakovali ali je bila to njihova izbira.

Dobro bi bilo dijake spodbuditi, da bi sami iskali možnosti za opravljanje PUD-a, saj je to pomembna kompetenca za njihovo nadaljnje življenje.